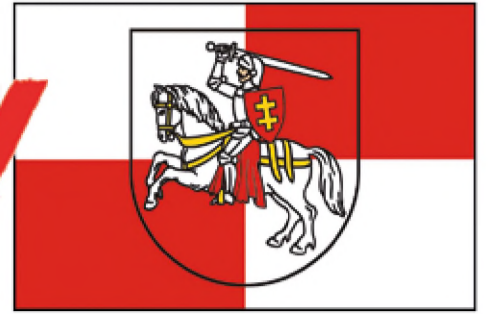

TYGODNIK WILEŃSZCZYŃNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Partiom na Litwie przyznano ponad 2,9 mln euro **str. 2**

■ Spotkanie mera rejonu solechnickiego ze starostami i dyrektorami **str. 4**

Rota

■ Elvyra o trudnych doświadczeniach w opiece nad nieuleczalnie chorą córką **str. 1**

■ 1 kwietnia w Szkocji... **str. 2**

PRENUMERATA 2024

Do 19 kwietnia
trwa prenumerata
na maj
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Z serca Jezusa wypływa Boże Miłosierdzie, jak światło, które rozprasza ciemności świata w naszych sercach

W pierwszą niedzielę po Wielkanocy w Kościele katolickim obchodzona jest Niedziela Miłosierdzia Bożego. Niedzielę Miłosierdzia Bożego w Kościele katolickim ustanowił w 2000 roku, w uroczystość kanonizacji siostry Faustyny Kowalskiej – św. Jan Paweł II. Od Wielkiej Nocy przez cały tydzień gromadzili się w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia wierni z Wilna, okolic i zagranicy, by pomodlić się przy obrazie Jezusa Miłosiernego – „Jezu, ufam Tobie”.

Uroczyste zakończenie Tygodnia Miłosierdzia w Wilnie odbyło się w minioną niedzielę. Mszę św. w języku polskim celebrował JE ks. bp Arūnas Poniškaitis.

Biskup w kazaniu mówił m.in. o tym, że wszyscy ochrzczeni są jednym mistycznym Ciałem Chrystusa i wszystko jest dla nich wspólne – „to co mamy dobrego i światłego – i tym się dzielimy, jednakże nasze grzechy i zranienia także są naszą wspólną rzeczywistością, od której nie możemy uciec. Te zranienia mają wpływ na zdrowie całego

(Dokończenie na str. 5)

FOT. GALESTINGUMAS.LT

Klasztor dominikański w Poławieniu ocalony od zapomnienia

Częściowo został odnowiony klasztor dominikanów w Poławieniu (lit. Palėvenė) w rejonie kupiszecskim. Został on zbudowany w latach 1690-1779 z fundacji Wawrzyńca Michała Poczobuta-Odlanickiego, właściciela folwarku w Poławieniu.

Jak podał Departament Dziedzictwa Kultury RL, w klasztorze dokonano częściowej renowacji ścian i murowanych sklepień w piwnicy, drewnianych konstrukcji dachowych (krokwie, belki), z maksymalnym zachowaniem autentycznych konstrukcji dach

(Dokończenie na str. 2)

Minister i wiceminister oświaty podają się do dymisji

Drużyna pani premier bardziej przeszkadza, niż pomaga

Minister oświaty, nauki i sportu Gintautas Jakštas powiedział, że zamierza złożyć na ręce premier Ingridy Šimonytė rezygnację z funkcji ministra. O swojej decyzji poinformował na konferencji prasowej.

– Z drużyną premier widziemy, że nie mamy wystarczającej swobody w decydowaniu i wdrażaniu decyzji, w które wierzymy. Nie raz musiałem brać odpowiedzialność za decyzje, których sam nie podjąłem. Nie chcę już tego robić. Dlatego dzisiaj zwracam się publicznie do premier o przyjęcie mojej rezygnacji ze sta-

nowiska ministra oświaty, nauki i sportu – powiedział Jakštas na konferencji prasowej w Ministerstwie Oświaty, Nauki i Sportu. Zapytany o powody swojej dymisji Jakštas napomknął o odmiennej kulturze pracy kie-

(Dokończenie na str. 6)

Klasztor dominikański w Poławieniu ocalony od zapomnienia

(Dokończenie ze str. 1)

pokryto dachówką, odnowiono wewnętrzne części kominów, odtworzono ubytki, zamontowano system kanalizacji deszczowej, piorunochron, odrestaurowano mur elewacyjny. Ponadto odrestaurowano elementy dekoracyjne autentycznych tynków elewacyjnych, gzymsów i otworów. Część budynku, będąca w stanie awaryjnym, została wzmocniona metalowymi kłami. Na podstawie materiałów historycznych i analogów odbudowano ceglane sklepienia krzyżowe. Rozebrano mur przyporowy i odbudowano go z cegieł ceramicznych pełnych. Wykonano też inne prace konserwacyjne.

Zespół budynków klasztoru dominikanów w Poławieniu został założony przez właściciela folwarku w tej miejscowości – Wawrzyńca Michała Poczubuta-Odlanickiego i jego żonę Mariannę.

Wawrzyniec Michał Poczubut-Odlanicki herbu Zdarborzec (zm. przed 14 lutego 1688 r.) był

sędzią ziemskim wileńskim, posłem sejmowym, dworzaninem.

Klasztor o cechach barokowych i neoklasycystycznych został zbudowany w latach 1690-1779, później dobudowano trzy budynki. Spłonął w 1955 r., częściowo odbudowany w drugiej połowie XX w. – na początku XXI w.

Na podst. **KPD**

Na Litwę przybywają pierwsi żołnierze niemieckiej brygady

W poniedziałek, 8 kwietnia, w Wilnie powitani zostali pierwsi żołnierze niemieckiej brygady przydzieleni na Litwę – do stolicy przybyło ponad 20 żołnierzy oraz dowódca sił lądowych armii niemieckiej Alfons Mais.

Pierwsi niemieccy żołnierze, którzy przybyli na Litwę, zamieszkają w Wilnie. Będą oni odpowiedzialni za planowanie relokacji niemieckiej brygady na Litwie i koordynację wymagań dotyczących infrastruktury wojskowej.

Niemiecka brygada zostanie rozmieszczona w budowanym miasteczku wojskowym w Rudnikach w rejonie sołecznickim. Na poligonie w Rudnikach będzie przebywać 80 proc. żołnierzy brygady, pozostali będą stacjonować w Rukli.

Obecnie na poligonie wojskowym w Rudnikach trwają prace przygotowawcze do budowy miasteczka wojskowego – budowane są drogi wewnętrzne, frezowane

są pni i odbywa się rozminowywanie. Na poligonie w Rudnikach powstaną budynki administracyjne dla niemieckiej brygady, pola ćwiczeń, strzelnice i inna infrastruktura niezbędna do szkolenia.

Kwestie rozmieszczenia brygady Bundeswehry na Litwie były omawiane od czasu rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Latem 2022 roku Niemcy zobowiązały się do rozmieszczenia na Litwie jednostki wojskowej wielkości brygady. W sumie na Litwę ma przyjechać

około 5 tys. niemieckich żołnierzy i cywilów.

Planuje się, że do 2026 r. większość brygady zostanie przeniesiona na Litwę. Według ministra obrony Niemiec Borisa Pistoriusa pełną zdolność operacyjną brygada uzyska w 2027 roku.

Do 2027 r. rozmieszczenie niemieckiej brygady na Litwie wraz z zakwaterowaniem żołnierzy i ich rodzin będzie kosztować kraj około 800 milionów euro.

Na podst. **ELTA**

Cena biopaliwa osiągnęła historyczne minimum

W kwietniu ceny energii cieplnej na Litwie spadają i są najniższe od początku tego sezonu, a cena biopaliwa osiągnęła najniższy poziom w historii – podaje Litewska Agencja Energetyczna (LEA).

Według LEA, średnia cena centralnie dostarczanej energii cieplnej na Litwie w kwietniu wynosi 6,44 ct/kWh bez VAT. W porównaniu z marcem średnia cena energii cieplnej za kilowatogodzinę spadła o 0,63 ct/kWh, czyli o 8,91 proc. W porównaniu z kwietniem 2023 roku średnia cena w tym roku jest o 10,2 proc. niższa – rok temu cena ta wyniosła 7,17 ct/kWh.

W Wilnie cena ogrzewania w

kwietniu tego roku wynosi 5,96 ct/kWh. W porównaniu z marcem cena w stolicy spadła o 15,94 proc. (było 7,09 centa/kWh). W kwietniu najwyższa cena ciepła jest w Poniewieżu – 6,48 ct/kWh, czyli o 0,92 proc. niższa niż w marcu, kiedy wyniosła 6,54 ct/kWh.

Wśród dużych miast najniższa cena ciepła jest w Szawlach – 5,08 ct/kWh. W porównaniu do

marca cena spadła o 15,47 proc. (było 6,01 centa/kWh). Kwietniowa cena ciepła w Kownie wynosi 6,34 ct/kWh i nie uległa zmianie w stosunku do marca.

Tymczasem, według LEA, ceny biopaliwa na Litwie w tym roku utrzymują się na stabilnym poziomie. W kwietniu cena biopaliwa wynosi 16,9 euro/MWh. Dla porównania w kwietniu 2023 r. średnia cena wynosiła 22,1 euro/MWh, czyli była o 30,8 proc. wyższa.

W ostatnim tygodniu marca br. cena dostaw biopaliwa ukształtowała się na poziomie 17,46 euro/MWh – ostatni taki poziom cen odnotowano we wrześniu 2021 r.

Na podst. **ELTA**

Partiom na Litwie przyznano ponad 2,9 mln euro

Główna Komisja Wyborcza (VRK) rozdysponowała między partiami politycznymi dotacje państwowe za pierwsze półrocze 2024 roku.

Ogółem między partie rozdysponowano ponad 2,967 mln euro. Środki te rozdzielono między partie polityczne zgodnie z liczbą głosów oddanych na poszczególne partie w ostatnich wyborach samorządowych, do Parlamentu Europejskiego i Sejmu. Dotacje otrzymało 12 ugrupowań politycznych.

Najwięcej pieniędzy przyznano Związkowi Ojczyzny-Litewskim Chryścijańskim Demokratom (konserwatyści) – ponad 780 tys. euro, Związkowi Chłopów i Zielonych – ok. 478 tys. euro, a Partii Socjaldemokratycznej – ponad 413 tys. euro.

Nieco mniej dostanie Ruch Liberalny – 235 tys. euro, Partia Pracy – 207 tys. euro, Partia Wolności – 168 tys. euro.

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie-Związek Chryścijańskich Rodzin otrzyma 147 tys. euro. Partia Regionów – 99 tys. euro, Partia „Wolność i Sprawiedliwość” – 83 tys. euro, Związek Narodu i Sprawiedliwości – 73 tys. euro, a Partia Zielonych – 62 tys. euro.

Mimo że Związek Demokratów „W imię Litwy” został założony po ostatnich wyborach sejmowych i do Parlamentu Europejskiego, w oparciu o wyjątek przewidziany w ustawie o organizacjach politycznych przyznano tej partii parlamentarnej dotację w wysokości 216 tys. euro.

Łączna kwota środków z budżetu państwa dla partii politycznych w 2024 roku wynosi 6,127 mln euro. Dotacje rozdysponowane są dwa razy w roku – do 15 kwietnia i do 15 listopada.

Na podst. **vrk.lt**

Rezygnacja z monet o nominalach 1 i 2 centów przy płatnościach gotówkowych: kwota będzie zaokrąglana

W minionym tygodniu Sejm RL przyjął projekt ustawy o zaokrągleniu płatności gotówkowych, który rozwiązuje kwestię rezygnacji z monet euro o nominalach 1 i 2 centów przy płatności gotówkowej – ostateczna kwota za towary czy usługi będzie zaokrąglana.

Rozpoczęcie stosowania zaokrągleń zbiega się z terminem wprowadzenia inteligentnych kas fiskalnych, który ustalono na 1 maja 2025 roku.

W projekcie ustawy zaproponowano, że w przypadku gdy osoba fizyczna lub prawna płaci za towar gotówką, ostateczną kwotę obliczoną za jednorazowo nabyty towar zaokrągli się w górę do najbliższej wielokrotności liczby 5.

Przewiduje się, że ostateczna kwota kończąca się na 1 lub 2 eurocentach zostanie zaokrąglona w dół do 0, a kwota kończąca się na 3 lub 4 eurocentach zostanie zaokrąglona w górę do 5. Natomiast kwoty kończące się na 6 lub 7 eurocentach zostaną zaokrąglone w dół do 5, natomiast kwota kończąca się na 8 lub 9 eurocentach zostanie zaokrąglona w górę do 10.

Po wprowadzeniu zaokrąglenia kwot monety euro o nominalach 1 i 2 centa pozostaną prawnym środkiem płatniczym, tj. nadal będzie można nimi płacić w punktach handlowych lub wymieniać je na monety lub banknoty o większych nominalach w kasach Banku Litwy lub oddziałach banków komercyjnych.

Zakłada się, że po wprowadzeniu zmian nie będzie potrzeby bicia monet o nominalach 1 i 2 centów i wprowadzania ich do obiegu, co pozwoli zaoszczędzić w dłuższej perspektywie 3,7 mln euro rocznie.

Na podst. **ELTA**

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Wilnianie „uciekają” na przedmieścia

W ostatnim dziesięcioleciu w Wilnie obserwuje się aktywne przenoszenie się mieszkańców z dzielnic zbudowanych w okresie sowieckim – wynika z danych Agencji Rozwoju Sektora Budowlanego (SSVA), dotyczących przeprowadzki mieszkańców pomiędzy poszczególnymi dzielnicami miasta.

W litewskiej stolicy w latach 2011-2021 zauważalna jest aktywna przeprowadzka wilnian. Bardzo pozytywne jest przeniesienie się mieszkańców do centralnej części miasta, gdzie liczba mieszkańców wzrosła o 11 tys. Natomiast w dzielnicach zbudowanych w czasach sowieckich liczba ludności spadła aż o 31 tys.

Według SSVA, największe

zaniepokojenie budzi skala przenoszenia się ludności na przedmieścia stolicy – w ciągu 10 lat liczba mieszkańców wzrosła tam aż o 52 tys.

Odmierna sytuacja jest w Kownie – centrum miasta nie stało się atrakcyjne do zamieszkania i prawie nie odnotowano przeprowadzek do tej części miasta.

W Kownie najbardziej zauważalny jest „odpływ” mieszkańców z wybudowanych w okresie so-

wieckim bloków mieszkalnych oraz ze starych dzielnic wokół centrum, w których liczba mieszkańców zmalała o 23 tys., na periferie, gdzie liczba mieszkańców wzrosła o około 19 tys.

„Milo mnie zaskoczyła Klajpeda, której centrum powiększyło się o ok. 2 tys. mieszkańców i wykazuje wyraźne oznaki ożywienia. W Klajpedzie również notuje się trend ucieczki mieszkańców z dzielnic zbudowanych w czasach sowieckich, w których liczba mieszkańców zmniejszyła się o ok. 15 tys., oraz rozwoju przedmieść, w których liczba populacji wzrosła o około 11 tys.” – ocenia Mindaugas Pakalnis, kierownik oddziału urbanistyki SSVA.

Fot. Marlena Paszkowska

Stacje przeglądu technicznego będą pracowały dłużej

Analizując zebrane informacje i reagując na rosnącą z roku na rok liczbę pojazdów dostarczanych do stacji przeglądu technicznego „Tuvlita”, podjęto decyzję o wydłużeniu godzin pracy na stacjach w Awizieniach, w Wirszuliskach i Nowej Wilejce. Od początku kwietnia stacje te pracują znacznie dłużej.

W Awizieniach stacja przeglądu technicznego od poniedziałku do piątku będzie czynna od godziny 6.30 do godziny 21.30.

W Wirszuliskach stacja będzie czekać na kierowców od godziny 6.45 do 21.30 w dni powszednie, a w soboty od godziny 8.00 do 16.00.

Z kolei w Nowej Wilejce będzie można codziennie sprawdzić

o około 35 - 40 procent pojazdów więcej, gdyż nie tylko wydłużają się tu godziny pracy (od 7.00 do 21.00), ale do zespołu kontrolerów dołącza kilku nowych kolegów.

Ponadto na Lipówce ma zostać otwarte nowe centrum „Tu-

vilty”. Według wstępnych obliczeń na nowej stacji będzie można wykonać 30-35 tys. wstępnych badań technicznych. Planowane jest tam także wybudowanie osobnej linii do przeglądu motocykli.

Na podst. tuvlita.lt

Na Litwie zakończył się sezon polowań na wilki

Ministerstwo Środowiska informuje, że 31 marca zakończył się sezon polowań na wilki.

W tym sezonie upolowano 280 wilków, kolejnych 9 zostało potraconych przez samochody lub upolowanych na podstawie specjalnych zezwoleń wydawanych poza sezonem łowieckim w celu ograniczenia szkód wyrządzanych przez wilki owcom i innym zwierzętom gospodarskim.

W sezonie polowań na wilki 2023-2024, który trwał od 15

października do 31 marca, limit odstrzału tych zwierząt wyniósł 341.

Najwięcej wilków upolowano w rejonie onikszyńskim – 19, w

rejonie rakiszeczkim – 15, w rejonach orańskim i święciańskim – po 11, w rejonie uciańskim – 10, w rejonie możejskim – 9.

Zgodnie z zatwierdzonym planem ochrony wilków, na Litwie może być od 32 do 62 watah. Jeżeli rodzin wilków jest więcej niż 62 (populacja wilków na koniec zimy wynosi 500 i więcej), planuje się równomierną redukcję populacji i utrzymanie jej w granicach 32-62 rodzin.

Na podst. am.lrv.lt

Wiadukt na ul. A. Goštauto czasowo zamknięty dla ruchu – trwa remont

Po przeprowadzeniu corocznych oględzin wiaduktu na ul. A. Goštauto nad ulicą Geleżinio Vilko specjaliści stwierdzili, że konieczna jest naprawa połączeń mostu i sieci kanalizacji deszczowej.

Na razie nie ustalono zakresu i terminu remontu, gdyż konieczna jest bardziej szczegółowa ocena konstrukcji. Aby zapewnić bezpieczeństwo prac, od 3 kwietnia został wprowadzony czasowy zakaz ruchu na wiadukcie, ogra-

niczenia w ruchu będą obowiązywać do czasu zakończenia remontu. Naprawa ma zakończyć się za około dwa tygodnie.

W czasie ograniczeń ruchu pojazdy, jadące od strony ronda al. Savanorių ulicą Geleżinio Vilko w kierunku ul. A. Goštauto, będą skierowane na objazd. Za tunelem na ul. Geleżinio Vilko zaleca się skręcić w stronę ul. Lukiškių i kontynuować podróż ul. Gynėjų. Ruch na ulicy Geleżinio Vilko nie będzie ograniczony.

W związku z remontem wia-

dukta na ul. A. Goštauto czasowa zmieniona zostanie trasa linii autobusowej nr 56 w kierunku Fabianiszek. W tym kierunku autobusy będą jechać ul. Geleżinio Vilko do ul. Lukiškių, gdzie skręcają na ul. Gynėjų i od ul. A. Goštauto pojedą zwykłą trasą. Autobusy linii 56 będą kursować w kierunku Wilczej Łapy bez zmian.

Każdego roku wiosną specjaliści oceniają stan wszystkich mostów i wiaduktów.

Na podst. vilnius.lt

W pociągach na Litwie będzie internet satelitarny Starlink

LTG Link, firma przewozów pasażerskich Kolei Litewskich, wyposaży pociągi w satelitarne połączenie internetowe Starlink. Trzy pociągi już mają taki internet, a jesienią kolejne cztery zostaną wyposażone w łącza satelitarne.

Obecnie, gdy pociągi przejeżdżają przez zalesione i odległe obszary Litwy, internet działa z zakłóceniami, dlatego w celu dalszego wzmocnienia jakości połączenia internetowego poszukiwano dodatkowych innowacji. Od tej pory pociągi z satelitarnym łączem internetowym będą kursować na najpopularniejszych trasach Wilno-Ryga i Wilno-Klajpeda, pozostałe pociągi do końca roku mają zostać wyposażone w łącza internetowe 5G.

Internet satelitarny zostanie automatycznie uruchomiony na tych odcinkach, gdzie zwykle łącza internetowe są słabe, dlatego jednocześnie efektywnie wykorzystane zostaną technologie komunikacji satelitarnej i mobilnej. Na dostępność internetu w pociągach ma wpływ liczba pasażerów korzystających z internetu, położenie geograficzne pociągu oraz wieże operatora w pobliżu trasy.

Bezprzewodowy dostęp do internetu w pociągach jest ważny zarówno dla pasażerów korzystających z niego na własne potrzeby, jak i dla wygodnego placenia za usługi kartą płatniczą. Obecnie 3 pociągi są już wyposażone w internetowe połączenie satelitarne, a jesienią łącza satelitarne zostanie zainstalowane w 4 kolejnych pociągach.

Strażacy uratowali 50 ludzi z pożarów

W pierwszym kwartale tego roku (styczeń-marzec) w kraju doszło do 2151 pożarów. W płomieniach zginęły 33 osoby, w tym 1 dziecko, a 46 mieszkańców zostało rannych – wynika z danych Departamentu Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa.

Podczas pożarów strażacy uratowali 50 mieszkańców, w tym 3 dzieci, 143 budynki, 20 pojazdów i 133 zwierzęta.

W tym roku doszło do 4 pożarów, w których zginęła więcej niż jedna osoba. W lutym podczas jednego pożaru zginęły 3 osoby, a w kolejnym ogień zabrał życie 2 osobom. W styczniu dwie osoby straciły życie w dwóch pożarach.

W miastach w płomieniach zginęło 8 osób (24 proc.), a w miasteczkach i wsiach – 25 (76 proc.), tj. w pożarach na obszarach wiejskich zginęło 3 razy więcej ludzi niż w miastach.

W okresie styczeń-marzec najczęściej pożarów wybuchło w regionie mariampolskim (97), poniewieskim (95), uciańskim (93). W regionie wileńskim doszło do 80 pożarów. Najmniej pożarów wydarzyło się w regionach klajpedzkim (60) i kowieńskim (63).

COVID-19 uznano za chorobę zawodową

Rząd podjął decyzję o wpisaniu COVID-19 na listę chorób zawodowych – donosi ELTA.

COVID-19 zostanie uznany za chorobę zawodową osób pracujących w sektorze opieki zdrowotnej i społecznej, profilaktyki chorób oraz opieki w domu. Również pracowników tych branż, w których udowodniono ryzyko zakażenia koronawirusem.

Ministerstwo Ochrony Zdrowia wskazuje, że aktualizacja wykazu chorób zawodowych jest konieczna również po to, aby wdrożyć dyrektywę Komisji Europejskiej z 2022 roku.

Według danych resortu zdrowia, na Litwie na razie ustanowiono jeden przypadek uznania COVID-19 za chorobę zawodową.

Od początku pandemii na Litwie liczba zgonów z powodu COVID-19 wyniosła 9896, a łączna liczba zakażeń – 1 397 581.

Na podst. ELTA

Eurostat: stopa bezrobocia na Litwie wyniosła 7,4 proc. w lutym

Zgodnie z danymi unijnego urzędu statystycznego Eurostat w lutym 2024 r. stopa bezrobocia na Litwie wyniosła 7,4 proc. i była o 0,3 proc. niższa niż w styczniu.

W całej Unii Europejskiej stopa bezrobocia w lutym br. wyniosła 6 proc., a w strefie euro – 6,5 proc.

Najniższy poziom bezrobocia w lutym br. odnotowały Czechy (2,6 proc.), na drugim miejscu znalazła się Polska z wynikiem 2,9 proc., a na trzecim Słowenia (3,1 proc.).

Największe bezrobocie zarejestrowano w Hiszpanii (11,5 proc.), a także w Grecji (11 proc.) i Szwecji (8,1 proc.).

Na Łotwie stopa bezrobocia wynosi 6,9 proc., a w Estonii 7,7 proc.

Na podst. ec.europa.eu/eurostat

NOWINY znad Solczy

Kartka historii – Hornostaiszki

Miejscowość znana już w XVI wieku. Niegdyś folwark Ejszyszek. Kiedy włości przeszły na rzecz Hornostajów, zmieniono nazwę na **Gornostaiszki (Hornostaiszki)**.

Właścicielami majątku ziemskiego Hornostaiszki i Strzelce była w tym czasie rodzina Marcinkiewiczów, a w końcu XVIII wieku kupili je Sieklucy i władali nim do roku 1939. (w 1863 r. było to 800 dziesięcin). Parterowy budynek został wybudowany na początku XIX wieku. Na liście zabytków znajdują się też oficyna, młyn wodny, spichlerz, brama wiodąca do majątku. Za poparcie udzielane przez Wincentego Siekluckiego powstał w 1863 roku, władze carskie nałożyły na jego majątek Hornostaiszki sekwestr. Ostatni właściciel majątku Józef Sieklucki, oficer rezerwy, żołnierz armii gen. Hallera, członek Kresowego Związku Ziemian, zginął zamordowany przez Sowietów w więzieniu w Lidzie. W 1940 r. Hornostaiszki zostały znacjonalizowane, jak wszystkie inne majątki a dwór przez wiele lat za władzy sowieckiej był ośrodkiem kolchozu „Przykazania Lenina”.

Sieklucy są spokrewnieni z rodem Kostrowickich, którego najbardziej znanym przedstawicielem jest wybitny poeta francuski Guillaume Apollinaire czyli Apolinary Kostrowicki. W Hornostaiszkach znajduje się pałac należący niegdyś do Siekluckich. Budynek w stylu późnego klasycyzmu został wzniesiony na początku XIX wieku. Na przełomie XIX i XX wieku pałac został przebudowany, to budowla parterowa na planie prostokąta. Centralna część budynku podwyższona o jedną kondygnację i ma czterokolumnowy portyk. Elewację ozdobiło lizenami i płaskimi wnękami oraz boniowanymi narożnikami. Do 1953 roku istniała wieżyczka. Po II wojnie światowej we dworze mieściły się biura kolchozu. Na liście zabytków dawnego dworku

znajdują się też dom służby, oficyna, młyn wodny, spichlerz oraz brama, wiodąca do majątku.

W 1986 roku naprzeciwko pałacu stanął pomnik twórcy litewskiego piśmiennictwa Stanisława Rafałowskiego (Stanislovas Rapolonisa) (1485-1545), pochodzącego z okolic Ejszyszek. Obecnie popiersie znajduje się w biurze spółki rolnej w pobliżu wsi Podwarańce. Za dworem rozciąga się park o powierzchni 4 ha założony w 1812 roku, od 1986 roku chroniony jako pomnik przyrody.

Miejscowy dwór i folwark był znanym miejscem dla akowskich konspiratorów i skrzynką kontaktową. W Hornostaiszkach podczas okupacji niemieckiej ukrywał się m. in. jakiś czas profesor Wierusz Kowalski, artysta malarz, pedagog. W 1939 roku aresztowany przez Sowietów, więziony w Wilnie do końca października 1939 r., skąd został wywieziony do ZSRS i tam prawdopodobnie zginął.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Spotkanie mera rejonu sołecznickiego ze starostami i dyrektorami

O stanie dróg, ochronie zdrowia i wydarzeniach kulturalnych

Mer rejonu sołecznickiego **Zdzisław Palewicz** spotkał się w ubiegłym tygodniu z kierownikami przedsiębiorstw i instytucji samorządowych oraz starostami gmin. Celem zebrania było omówienie bieżących spraw i kwestii, które należałoby w najbliższym czasie rozwiązać.

Jednym z tematów spotkania był stan dróg rejonowych. Najwięcej uwagi udzielono wiosennemu równaniu dróg żwirowych i gruntowych. Na spotkanie zostali zaproszeni przedstawiciele firm „Šalmesta” i „Jaraks”, które wygrały przetargi publiczne na rownanie dróg w rejonie sołecznickim. Starostowie, w których gminach utrzymaniem dróg zajmuje się „Jaraks”, skarżyli się na brak zorganizowania i sprzętu w firmie. Podkreślali, że spółka powinna szybciej reagować na zmiany warunków atmosferycznych, a także zadbać o odpowiednią liczbę i stan techniki. Dyskutowano, czy zatrudnienie podwykonawców będzie miało pozytywny wpływ na efektywność robót. Zdaniem starostów w miejscowościach, gdzie grejderowanie dróg wykonuje „Šalmesta”, sytuacja poprawiła się po zmianie dyrektora firmy.

– Musimy zdać sobie sprawę, że mieszkaniec ma zawsze rację, a my pracujemy, aby ludzie byli zadowoleni z wyniku naszej pracy. Naszym zadaniem jest dbanie o to, aby drogi, ulice i chodniki były bezpieczne dla kierowców i pieszych – mówił mer **Zdzisław Palewicz**.

Grażina Zabarauskaitė, dyrektorka Centrum Kultury Samorządu Rejonu Sołecznickiego, zaprosiła starostów na wspólne spotkanie w celu omówienia tegorocznych wydarzeń kulturalnych.

Dyrektor firmy „Tvarkyba” **Aleksandras Kasparovičius** podkreślił, że w ostatnich tygodniach ulice Sołeczniczki zostały oczyszczone z piasku, a na głównym placu posadzono kwiaty. Ponadto dobiegła końca renowacja jednego bloku mieszkalnego, trzy kolejne domy są obecnie w trakcie oceny, doko-

nywanej przez Państwową Inspekcję Planowania Przestrzennego i Budownictwa.

Dyrektorka Szpitala Samorządu Rejonu Sołecznickiego w Sołecznicach **Valentina Vaitkienė**, opowiedziała o aktualnej sytuacji w placówce, podkreśliła, że w szpitalu pozostanie oddział stacjonarny dla dzieci, wzmacniana jest także kadra oddziału przyjęć.

Zarówno **Mirosław Duchniewicz**, dyrektor Centrum Opieki Zdrowotnej w Ejszyszkach, jak i **Laimutė Sliževska**, dyrektorka przychodni w Sołecznicach, wskazali na brak pielęgniarek. Dyrektor Centrum Opieki Zdro-

wotnej w Ejszyszkach zwrócił uwagę również na duże obciążenie oddziału pielęgnacyjnego, gdzie większość pacjentów – to osoby leżące. **Mieczysław Zarecki**, dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Czużekampiach podkreślił, że w dziale opieki społecznej zajętych jest 30 miejsc z 30, a chętnych do zamieszkania w nim jest coraz więcej.

Kierownicy placówek kultury zaprosili zebranych do udziału w wydarzeniach, których harmonogram znajduje się na stronie Samorządu Rejonu Sołecznickiego w rubryce „Kalendarium wydarzeń”.

Z serca Jezusa wypływa Boże Miłosierdzie, jak światło, które rozprasza ciemności świata w naszych sercach

(Dokończenie ze str. 1) ciała, całej wspólnoty i społeczeństwa” – mówił duchowny.

Jezus powierzył nam misję

„Mamy wspólne serce i tym sercem jest Jezus przewyciężający śmierć przez zmartwychwstanie. (...) Z serca Jezusa wypływa Boże Miłosierdzie, jak światło, które rozprasza ciemności świata w naszych sercach” – mówił ks. bp Arūnas Poniškaitis. Dodał, że jesteśmy także jednym ciałem, które jest ożywiane przez jednego ducha: „To Duch Święty, którego temu ciału dał Jezus”. Jednak oprócz Ducha Świętego Jezus dał nam misję: „Jej ważną częścią jest to byśmy przyjęli Miłosierdzie Boże i dawali je w darze innym poprzez pokutę i wybaczenie, poprzez pojednanie i dzieło Miłosierdzia względem ciała i duszy”. „Gdy przyjmujemy Boże Miłosierdzie to już nie nasze usta, lecz całe nasze życie

– tymi słowami zakończył kazanie biskup.

Wilno – miasto Miłosierdzia Bożego

Kult Bożego Miłosierdzia zrodził się w mieście nad Wilią. Święto, które ustanowił papież Jan Paweł II dla katolików na całym świecie, po raz pierwszy było obchodzone 87 lat temu w Wilnie. Od tego czasu wizerunki Jezusa Miłosiernego rozprzestrzeniły się na całym świecie.

Obraz „Jezu, ufam Tobie” powstał na podstawie widzeń siostry Faustyny. Jego malowanie trwało od 2 stycznia do lipca 1934 roku. W jego tworzeniu pośredniczył ks. Michał Sopoćko – to właśnie on zwrócił się z prośbą o namalowanie obrazu do wileńskiego artysty malarza Eugeniusza Kazimirowskiego. Kapłan pokrył także koszty namalowania obrazu i wziął go do swego mieszkania.

Pierwszym miejscem jego

przy kościele św. Michała – miejsca nie odwiedzanego gremialnie. Po raz drugi obraz został wystawiony publicznie 20 czerwca 1935 roku w uroczystość Bożego Ciała.

Przed 85 laty, 4 kwietnia 1937 roku w Niedzielę Przewodnią w Wilnie obraz „Jezu, ufam Tobie” został poświęcony. Za zgodą ówczesnego arcybiskupa Romualda Jalbrzykowskiego dokonał tego ks. Michał Sopoćko.

Dynamiczne szerzenie się kultu

W czasie II wojny światowej kult Miłosierdzia Bożego szerzył się bardzo dynamicznie. Jednak w ramach bezpieczeństwa, 28 grudnia 1940 roku siostry bernardynki przeniosły obraz z prezbiterium w inne miejsce, a specjalna komisja utworzona przez abpa Jalbrzykowskiego zajęła się oceną i konserwacją obrazu. Określono, że „jest wykonany artystycznie i

FOT. JERZY KARPOWICZ

W roku 1993, podczas swej apostolskiej wizyty na Litwie, Jan Paweł II modlił się przed obrazem Jezusa Miłosiernego w kościele pw. Ducha Świętego w Wilnie

W 2016 roku papież Franciszek ogłosił w Kościele Rok Miłosierdzia. Uwaga całego świata została skierowana na Kraków, gdzie się odbyły Światowe Dni Młodzieży, poświęcone orędziu św. Faustyny, głoszonemu przez św. Jana Pawła II. Natomiast w Wilnie w Roku Jubileuszowym odbyło się wiele przedsięwzięć akcentujących uczynki miłosierdzia. Przypomniano wówczas, że w tym mieście spotkali się dwaj wielcy apostołowie Miłosierdzia Bożego: bł. ks. Michał Sopoćko oraz św. Faustyna Kowalska, że tutaj został namalowany pierwszy obraz Jezusa Miłosiernego pędzla Eugeniusza Kazimirowskiego, że tutaj Pan Jezus podyktował koronkę. W tym mieście pierwsze śluby złożyły kandydatki do Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego, które głoszą tajemnicę Bożego Miłosierdzia na całym świecie, a także posługują w wileńskim hospicjum i sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Wtedy też odbył się ogólnokrajowy Kongres Miłosierdzia, zwieńczony procesją ulicami miasta, podczas której był niesiony obraz Jezusa Miłosiernego. Natomiast w Czarnym Borze, w rejonie wileńskim, został konsekrowany – pierwszy na świecie – kościół pod wezwaniem bł. Michała Sopoćki.

Białymstoku ks. Michał Sopoćko usilnie starał się o zorganizowanie przetransportowania obrazu przez granicę na teren Polski i przekazanie do krakowskich Łagiewnik, by został umieszczony w oltarzu w miejsce namalowanego obrazu przez Adolfa Hylę w 1943 roku. Zaplanowana akcja się nie powiodła, obraz został na Litwie. Dalsze losy obrazu związane były z Białorusią – obraz trafił do Nowej Rudy.

Brawurowa akcja sióstr zakonnych

Na jesieni 1986 roku nastąpiła akcja wywiezienia obrazu z Nowej Rudy, w której wzięło udział kilka osób, wśród nich kierowca i siostry zakonne. Dokonali oni brawurowej operacji: przez otwór w ścianie na poddaszu udało się im zdjąć oryginał i zamienić go na kopię. Obraz od razu wywieziono do Grodna. Do Wilna, do kościoła pw. Ducha Świętego przyniosła

FOT. MARIAN PALUSZKIEWICZ

mówi: *Widzieliśmy Pana!* Przyjęte Miłosierdzie zachęca do uważnego i pełnego miłości dotykania ran drugiej osoby, odczuwania jej bólu, bez rozczarowania ewentualnym odrzuceniem” – mówił kapłan.

„Panie Jezu, spraw aby każdy z nas był jak otwarta księga, w której w wyjątkowy sposób zapisane jest Twoje Miłosierdzie i która głosi, że jesteś Mesjaszem, Synem Bożym, który daje życie, pojednanie i pokój. Amen”

zawieszenia był korytarz klasztoru bernardynek przy kościele św. Michała, w którym ks. Michał Sopoćko był rektorem. I zanim został wystawiony do czci publicznej minął prawie rok.

26 kwietnia 1935 r., w pierwszą niedzielę po Wielkanocy, w krużgankach Kaplicy Ostrobramskiej w Wilnie obraz Jezusa Miłosiernego został wystawiony do publicznej czci. Niestety, po zakończonych uroczystościach obraz ponownie wrócił do korytarza

stanowi cenny dorobek w religijnej sztuce współczesnej”. W 1942 obraz wrócił na dawne miejsce w prezbiterium kościoła św. Michała i był otoczony czcią i kultem.

Trudne losy obrazu

Po wojnie kościół św. Michała w 1948 roku został zamknięty, a klasztor bernardynek skasowany. Wyposażenie kościoła przewieziono do kościoła pw. Ducha Świętego i ulokowano za głównym ołtarzem. W 1951 roku obraz wykupiła od pracującej tam osoby Janina Rodziewicz. Po tym, gdy kobieta została skazana i zesłana na Syberię, obraz został ukryty na strychu u jej koleżanki. Po amnestii i powrocie z zesłania Janina wydobyla obraz z ukrycia i oddała go zaufanym osobom do restauracji, ponieważ po przebywaniu w nieodpowiednich warunkach uległ on niezauważalnemu uszkodzeniu. Na przełomie lat 1955-1956 Janina Rodziewicz przekazała obraz ks. Janowi Ellertowi, proboszczowi kościoła pw. Ducha Świętego.

W tym czasie przebywający w

W 2016 roku na Litwie otwarto także wystawę „Wilno – miasto Miłosierdzia”. Na wystawę składało się 16 plasz opatrzonych zdjęciami przybliżającymi najważniejsze miejsca w Wilnie i jego okolicach związane z Miłosierdziem Bożym. Fotografie wzbogacają cytaty z „Dzienniczka” św. Faustyny, pism bł. ks. Michała Sopoćki i św. Jana Pawła II. Autorami zdjęć był fotograf Marian Dźwinel i Teresa Worobiej. Pomysłodawcą wystawy był ks. Mariusz Marszałek, sekretarz arcybiskupa Gintarasa Grušasa, koordynator Roku Miłosierdzia w Archidiecezji Wileńskiej. Do realizacji przedsięwzięcia przyczynili się m.in. przewodniczący AWPL-ZChR, europoseł Waldemar Tomaszewski oraz starosta sejmowej frakcji AWPL-ZChR Rita Tamašunienė. Prezentacja wystawy odbyła się też w Senacie RP. Z inicjatywy europośla Waldemara Tomaszewskiego zawitała również do Strasburga.

go jedna z zakonnice Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia. Szczęśliwie w tym czasie trwał remont świątyni i to mogło pomóc, by bez większego zainteresowania zawiesić go w jednym z bocznych ołtarzy.

W kwietniu 2003 r. obraz przekazano do gruntownej konserwacji, która odbyła się w kaplicy domu zakonnego Zgromadzenia Sióstr Jezusa Miłosiernego w Wilnie. Konserwacji dokonała Edyta Hankowska-Czerwińska. Po czym obraz powrócił do kościoła pw. Ducha Świętego.

Niestety, nie było sądzone mu tu pozostać. Na mocy decyzji metropolity wileńskiego kard. Audrysa Juozasa Bačkisa 28 września 2005 roku do Sanktuarium Miłosierdzia Bożego uroczystie wprowadzono pierwszy obraz Jezusa Miłosiernego i nastąpiło jego odsłonięcie. W kościele pw. Ducha Świętego została umieszczona kopia obrazu.

Dobroczynna akcja wsparcia Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki

„Wielkanocny koszycek dobroci”

Wielkanoc – najpiękniejsze święto budzącej się wiosny, przepelnione tajemnicą Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, pełne światła, ciepła i radości. To idealny czas na dzielenie się życzliwością, współczuciem i pomocą.

W marcu br. już po raz drugi Wydział Oświaty i Sportu Samorządu Rejonu Solecznickiego zaprosił szkoły i przedszkola rejonu do udziału w akcji „Wielkanocny koszycek dobroci”. Inicjatywa miała na celu wsparcie Hospicjum Michała Sopoćki w Wilnie. Hospicjum już od wielu lat pomaga nieuleczalnie chorym dzieciom i dorosłym, a także jest pierwszym takim Domem na Litwie.

Do patronowania akcji w

swoich szkołach były zaproszone Samorządy uczniowskie, które z wielkim zaangażowaniem i chęcią przyczyniły się do zbiórki ofiar. Każda ofiara była bardzo ważna, dlatego można się cieszyć wspólnym wysiłkiem, ponieważ udało się zebrać 7175,00 euro. W związku ze zbliżającą się Niedzielą Miłosierdzia Bożego, 4 kwietnia przedstawiciele placówek oświatowych udali się do Hospicjum, aby wręczyć barwny i szczerzy „koszycek dobroci”.

Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki - to dom, w którym panuje miłość, życzliwość i nadzieja. Tuż przed wejściem przedstawiciele szkół i przedszkoli spotkała s. Michaela Rak – prawdziwe „serce” Hospicjum. W mgnieniu

oka ciepłymi słowami powitania, nastrojem i niegasnącym entuzjazmem siostra Michaela nastawiła wszystkich przybyłych na szczerą i otwartą rozmowę. Następnie Aneta Górniewicz bardzo ciekawie opowiedziała o historii Hospicjum, jego misji, symbolu, charakterze pomocy, możliwościach wolontariatu i innych ważnych sprawach. Wzruszenia w sercu wywołały opowiadania o marzeniach pacjentów, które zostały, lub też planują być zrealizowane. Podczas ciepłej i kameralnej dyskusji zostało wyłonione bardzo ważne spostrzeżenie, że w Hospicjum każdy człowiek, niezależnie od wieku, może odkryć siebie, docenić, do czego może się przydać i jakiej pomocy może

udzielić. Hospicjum jednoczy ludzi różnych narodowości, kultur i wyznań. Najważniejsza jest wrażliwość na potrzeby innych ludzi.

Wydział Oświaty i Sportu Samorządu Rejonu Solecznickiego dziękuje wszystkim członkom społeczności oświatowej, którzy

przyczynili się do akcji „Wielkanocny koszycek dobroci”. Mamy nadzieję, że w przyszłości stanie się to piękną tradycją, a z każdym rokiem koszycek będzie napelniany jeszcze większą życzliwością.

Informacja
Wydziału Oświaty i Sportu

Przedsmak jubileuszowego wydarzenia na estradzie letniej w Niemenczynie

Wędrujące święto

Koncert z cyklu specjalnych wydarzeń wędrujących przez miasta oraz miasteczka Litwy – Wędrówka Święta Pieśni (lit. Dainų šventės žygis), który jest poświęcony 100-leciu Święta Pieśni na Litwie – zawital w niedzielę, 7 kwietnia do Niemenczyna.

Na estradzie leśnej w Niemenczynie wystąpiły zespoły folklorystyczne i tańca ludowego, orkiestra i chóry z Wilna, rejonu wileńskiego

go, Święcian, Malat oraz Niemenczyna. Prowadzącym wydarzenie był Giedrius Arbačiauskas.

Podczas koncertu w Niemenczynie wystąpili:

- Orkiestra Dęta ze Szkoły Muzycznej w Karolinkach w Wilnie (kierownicy: Eimantas Anskaitis, Aivaras Linkevičius i Artūras Maniūsis);

- Zespół Pieśni i Tańca ze Święcian „Aukštaitija” (kierowniczką Jolanta Razmienė);

- Zespół Taneczny Osób Starszych „Trepis” (kierowniczką Jolanta Razmienė);

- Zespół Tańca Ludowego „Perla” (kierownik oraz choreograf German Komarowski, choreografowie Eva Iftodij i Erwin Mieczkowski);

- Wileński Zespół Folklorystyczny „Labingis” (kierowniczką Milda Ričkutė);

- Zespół Folklorystyczny Uniwersytetu Wileńskiego „Ratilio” (kierowniczką Milda Ričkutė);

- Reprezentacyjny Polski Zespół Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna” (kierowniczką Natalia Sosnovskaitė, choreografką Leonarda Klukowska);

- Mieszany chór młodzieżowy „MG” z Gimnazjum w Malatach (kierowniczką Rūta Vekerotienė, chórmistrz Gustas Braškys); - Chór mieszany „Pagirių dainoriai” oddziału w Wojdatach Centrum Kultury w Rudominie (kierowniczką Janina Pamarnackienė, koncertmistrzyni Jurgita Umaraitė);

- Młodzieżowy chór Szkoły Muzycznej w Niemenczynie (kierownik Ramūnas Juknevičius, koncertmistrzyni Judita Ūksaitė);

- Młodzieżowy chór ze Szkoły Sztuk Pięknych w Rudominie (kierowniczką Genovaitė Kumpienė, koncertmistrzyni Marina Kuchta);

- Mieszany chór młodzieżowy z Gimnazjum „Ryto” w Rudominie „Balsų mozaika” (kierowniczką Lina Jaskevičienė, chórmistrz Kęstutis Jaskevičius).

Stuletnia tradycja w tym roku jest wyrażana poprzez hasło „Aby lasy zazieleniały” (lit. Kad giria žaliuotų). Wędrówka Święta Pieśni oraz związane z nią wydarzenia zapraszają nie tylko do udziału w koncertach, do zapoznania się z tradycyjnym świętem jednoczącym naród, ale także do przyczynienia się do ochrony przyrody dla przyszłych pokoleń: uczestnicy przygotowujący się do święta produkują oraz wznoszą symbo-

liczne domki dla ptaków w lasach lub parkach.

Aż 617 – tyle łącznie domków dla ptaków zrobili uczniowie z 33 placówek oświatowych rejonu wileńskiego. Część wykonanych szpakówek już ozdobiło miasto Niemenczyna, a pozostałe po koncercie Wędrówki Święta Pieśni uczniowie zawieszają w przestrzeniach rejonu wileńskiego.

Pierwszy koncert w ramach Wędrówki Święta Pieśni odbył się w Kretyndze, później w Jewju, Poswołu, Mariampolu, Łoździejach, Janowie, Oniksztach. Kolejne koncerty odbędą się w Plungianach, Możejkach i Taurogach.

Drużyna pani premier bardziej przeszkadza, niż pomaga

(Dokończenie ze str. 1) rownictwa ministerstwa i zespołu premier Šimonytė. – Praca w takich warunkach nie jest dla nas możliwa, ponieważ drużyna premier bardziej przeszkadza, niż pomaga. A kultura pracy, która się stamtąd bierze, jest nie do przyjęcia dla mnie osobiście i mojego zespołu – wyjaśnił Jakštas. – Jest kultura pracy związana z tym, jak oni rozumieją pomoc. Nie będę wdawał się w szczegóły – mówił minister.

Do dymisji podaje się też wice-minister oświaty Ramūnas Skaudžius. – Wczoraj przyjąłem rezygnację wiceministra Ramūnasa Skaudžiausa, który od początku był odpowiedzialny za model sprawdzianu pośredniego i jego realizację – powiedział minister. Kierownictwo resortu oświaty było krytykowane za nieodpowiednio przygotowany sprawdzian pośredni dla jedena-stoklasistów, ze sprawdzianu pośredniego można uzyskać do 40

proc. punktów oceny końcowego egzaminu maturalnego, wystarczających do zdania egzaminu. Szef resortu oświaty spowodował też spore zamieszanie wśród mniejszości narodowych. Na początku stycznia Jakštas ujawnił pomysł stopniowego rezygowania z nauczania w języku rosyjskim. Pomysł ten spotkał się z ostrym sprzeciwem zarówno wielu polityków, instytucji zajmujących się sprawami mniejszości narodowych, jak i samych wspólnot mniejszo-

ści narodowych. Minister zaczął się więc tłumaczyć, że zamykanie szkół z rosyjskim językiem nauczania w ogóle nie jest brane pod uwagę, a celem ministerstwa jest po prostu wyrównanie szans wszystkich uczniów niezależnie od szkoły. Dlatego wystąpił z propozycjami zmian w szkołach mniejszości narodowych. Jedną z nich jest m.in. nauczanie historii, geografii, kształcenia obywatelskiego w języku litewskim, jak też to, że język ojczysty mniejszości

narodowych mógłby stać się fakultatywny decyzją rady szkoły. Planowane zmiany wywołały oburzenie w środowisku polskiej mniejszości narodowej. Wyrażając swój sprzeciw wobec planowanego ograniczania praw mniejszości narodowych w obszarze oświaty Związek Polaków na Litwie zorganizował 23 marca w Wilnie manifestację w obronie szkół mniejszości narodowych. Wiec zgromadził trzy tysiące osób.

Na podst. ELTA, inf. wł.

W stolicy

Zazielenią się podwórka bloków mieszkalnych

Samorząd m. Wilna przekazuje wspólnotom lokalnym sadzonki krzewów do zasadzenia w podwórkach bloków mieszkalnych. W tym roku rozdanych zostanie 2 800 sadzonek krzewów różnych gatunków. Z kolei wspólnoty lokalne zobowiązują się do dbania i pielęgnacji roślin.

Chętni zasadzenia krzewów przy blokach mieszkalnych proszeni są o skontaktowanie się ze swoim starostwem do 19 kwietnia i przesłanie w wolnej formie pocztą elektroniczną formularza zgłoszeniowego. Powinien zawierać liczbę i rodzaj sadzonek z przedstawionej listy, zdjęcie terytorium, które ma zostać nimi obsadzone z zaznaczonymi na ortofotomapie miejscami nasadzeń oraz zgodę sąsiadów na obsadzenie terytorium. Wniosek powinien również zawierać kilka zdań wyjaśniających, dlaczego mieszkańcy chcieliby zasadzić rośliny w tym akurat miejscu.

Z sąsiadami należy omówić, kto będzie dbał o sadzonki, kto będzie je podlewał przynajmniej przez pierwszy rok dopóki się przyjmą i ukorzenia, kto zadba o paliki ochronne, by niewielkie krzewy nie zostały skoszone. Wilnianom oferowane będą sadzonki 8 gatunków krzewów (aronia czarna, bzuwinia bez czarna, forsyja pośrednia, hortensja krze-

wiasta, jaśminowiec wonny, tawuła szara, lilak pospolity, kalina koralowa). Większość krzewów osiągnie 2-3 m wysokości, mieszkańcy powinni więc się zastanowić nad tym, czy dojrzałe krzewy nie będą przeszkadzały sąsiadom, przedsiębiorstwom nadzorującym sieci inżynieryjne oraz służbom miejskim.

Po otrzymaniu wniosku od mieszkańców starostwo sprawdzi, czy proponowane miejsce nadaje się do sadzenia, czy na terytorium nie ma sieci inżynieryjnych, oceni też granice działek, dopuszczalne odległości od budynków i odpowie wnioskodawcom. Po wydaniu przez starostwo zgody, od 26 kwietnia trzeba będzie udać się we wskazane przez starostwo miejsce, by odebrać sadzonki.

Krzewy będą rozdawane

wspólnotom, sadzone na podwórkach bloków mieszkalnych oraz na terytoriach ogólnego użytku. Krzewy nie będą rozdawane do sadzenia na terenach prywatnych, nawet jeżeli wybudowane są na nich bloki mieszkalne. Po posadzeniu krzewów, by uniknąć ich skoszenia, należy ogrodzić je nabytymi samodzielnie drewnianymi palikami i poinformować starostwo o dokładnym miejscu posadzenia krzewów, by można było je zinwentaryzować i wciągnąć na mapę utrzymania zieleni, która będzie następnie wykorzystywana przy planowaniu różnego rodzaju prac związanych z zagospodarowaniem środowiska.

Dzielić się zdjęciami zasadzonych krzewów można nadsyłając je na adres zalias@vilnius.lt

Większe możliwości samodzielnego życia

Samorząd m. Wilna nabył 12 nowych mieszkań dla osób z niepełnosprawnością psychospołeczną i/lub intelektualną. W mieszkaniach tych wspomagane przez pracowników socjalnych będą mogły zamieszkać ogółem 24 osoby.

Rozwiązanie to nie tylko pomoże rozszerzyć zakres usług wewnątrzspołnotowych, ale też zaspokoi potrzeby 16 osób oczekujących na usługi mieszkania chronionego. Mieszkającym w mieszkaniach chronionych osobom z niepełnosprawnością w wykonywaniu codziennych prac, rozwijaniu samodzielności, poszukiwaniu pracy, zarządzaniu finansami, planowaniu czasu oraz innych kwestiach związanych z samodzielnym życiem będą pomagali menadżerowie przypadku (pracownicy socjalni). Zgodnie z obowiązującymi obecnie aktami prawnymi usługa ta może być świadczona przez okres do trzech lat.

W celu rozszerzenia w stolicy usługi mieszkania chronionego pod koniec 2023 roku nabyto 12 trzypokojowych mieszkań wybu-

dowanych po 2020 roku. Zostały umeblowane i wyposażone we wszystkie sprzęty niezbędne do życia codziennego. Mieszkańcy wprowadzą się do nich w najbliższym czasie. W każdym mieszkaniu zamieszkać po dwie osoby. W nowo nabytych mieszkaniach usługę mieszkania chronionego zapewni Litewska Wspólnota Opieki nad Osobami z Zaburzeniami Psychicznymi, której na zasadzie umowy powierniczej przekazano 14 mieszkań.

Mieszkania i ich wyposażenie kosztowały samorząd 2,1 mln euro. Zakup tych mieszkań jest

częścią finansowanego ze środków unijnych projektu „Rozwój wewnątrzspołnotowych usług socjalnych w Wilnie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i/lub psychiczną”. W ramach projektu nabyto w Wilnie łącznie 14 mieszkań i utworzono 32 miejsca do świadczenia usługi mieszkania chronionego.

Obecnie w Wilnie z usługi mieszkania chronionego korzysta 16 osób. Usługę tę świadczą wilnianom 4 organizacje pozarządowe, które mają uprawnienia do świadczenia akredytowanej opieki socjalnej.

Mobilne podwórka rozlokują się w Szeszki, na Śnipiszkach i Nowym Mieście

Ustawione przed kilku laty przy ul. Naugarduko mobilne podwórka są obecnie odnawiane i zostaną przeniesione do innych miejsc w Wilnie. Dwa podwórka zostaną ustawione na terytorium centrum społeczno-handlowego w Szeszki, dwa – przy ul. Lwivo i dwa – przy ul. Paneriu, obok byłej fabryki „Lelija”. Podwórka te staną się przestrzenią relaksu i przyjaznego sąsiedztwa. Zostaną też na nich umieszczone tablice informacyjne o transformacji tych terytoriów.

Mobilne podwórka zostały ustawione w 2020 roku przy ul. Naugarduko na miejscach parkingowych, co miało podkreślić, że ulice należą nie tylko do samochodów, ale też pieszych i rowerzystów. Podwórka wykonały swoją funkcję – niewielkie przestrzenie wypoczynkowe stały się magnesem dla dzieci, były miejscem spontanicznych spotkań sąsiadów, strefą wypoczynku dla przechodniów.

W tym miesiącu spółka „Grinda” zdemontuje podwórka i zabierze je do naprawy. Usunięta zostanie z nich rdza, zostaną pomalowane i wymienione uszkodzone drewniane części. Przed rozpoczęciem sezonu letniego podwórka będą gotowe do przeniesienia ich do innych lokalizacji. Ustawione zostaną zgodnie ze specyfiką każdego miejsca, niekoniecznie na miejscach parkingowych.

Dwa podwórka zostaną ustawione na terytorium parku społeczno-handlowego w Szeszki.

Dwa kolejne na Śnipiszkach – jeden u wylotu ul. Giedraičių od tyłu centrum handlowego „Europa”, w miejscu wjazdu do garaży. Jest to jedno z działań, które ma się przyczynić do zmian przy ulicach Lwivo i Krokuvos.

Następne dwa mobilne podwórka urządzono zostaną przy ul. Paneriu, obok byłej fabryki „Lelija”, obecnie – „Tech Zity”. Terytorium to dzięki środkom prywatnych inwestorów zmienia się nie do poznania. W planach jest przekształcenie byłej fabryki w największe w Europie miasteczko zrównoważonych technologii. Wielofunkcyjne centrum zostanie oddane do użytku pod koniec 2025 roku.

Atrakcyjniejsze warunki podróżowania

Już tego lata rozpocznie się nowa era w historii przedsiębiorstwa „Vilniaus viešasis transportas”. Zgodnie z podpisaną jeszcze w 2023 roku umową pomiędzy tym przedsiębiorstwem a spółką „Škoda Group” pierwsze 20 trolejbusów wyjedzie na stołeczne ulice w sierpniu tego roku, pozostałe 71 pojazdów – w styczniu-marcu 2025 roku. Łączna wartość umowy – ponad 52 mln euro.

„Škoda Group” już testuje pierwszy trolejbus, bada jego niezawodność, bezpieczeństwo i właściwości eksploatacyjne – dopiero wtedy pojazd otrzyma świadectwo homologacji, które potwierdzi, że spełnia on wszystkie normy techniczne i jest dopuszczony do ruchu drogowego. Zarówno pierwszy, jak i wszystkie nowo wyprodukowane trolejbusy będą testowane w Pilźnie w Czechach.

Nowe trolejbusy „Škoda 32Tr” są niskopodłogowe, o długości 12 m i poruszają się autonomicznie, dzięki czemu będą mogły przejechać do 20 km bez sieci trakcyjnej. Trolejbusy zostaną wyposażone w system bezpieczeństwa, a także zabezpieczenie antykolidacyjne oraz system automatycznego gaszenia pożaru.

Trolejbusy będą w pełni klimatyzowane i wentylowane zarówno w przedziale dla pasażerów, jak i w kabinie kierowcy. Pojazd zostanie także przystosowany do potrzeb osób z indywidualnymi potrzebami – zostanie wyposażony w rampę, pasy mocujące oraz specjalne przyciski umożliwiające wezwanie pomocy.

Trolejbusy będą wyposażone w sprzęt do mocowania rowerów, umożliwiający przewożenie ich w przedziale dla pasażerów.

